

Роль інформаційних технологій в проведенні реінжинірингу бізнес процесів підприємства

С.В.Агаджанова, к.т.н., доцент кафедри кібернетики та інформатики

Сумський національний аграрний університет

Вступ. На даний час реінжиніринг бізнес-процесів(РБП) розглядається як гнучкий підхід, який може реалізовуватися підтвердженими методиками і принципами для переосмислення ділових процесів. Перепроектування процесів стає можливим насамперед завдяки використанню інформаційних технологій (ІТ).

Основна частина. Орієнтація організації на процеси потребує відповідної інформаційно-технічної підтримки. Взаємна обумовленість бізнес-процесів та ІТ пояснюється тим, що, з одного боку, існуючі ІТ-системи повинні забезпечувати виконання процесів, з іншого боку, орієнтація на процеси є невід'ємною передумовою для реалізації технологічних потенціалів сучасного бізнесу. Реінжиніринг бізнес-процесів з моменту свого виникнення тісно взаємодіє з інформаційними технологіями, так як без реінжинірингу інформаційні технології майже не приносять результатів, а без інформаційних технологій реінжиніринг майже неможливий. Загалом будь-який проект реінжинірингу бізнес-процесів в компанії, реалізується в два етапи: на першому етапі здійснюється опис бізнес-процесів, їх переосмислення і створення нових ефективних бізнес-процесів; а на другому етапі до управління новими бізнес-процесами підключаються інформаційні технології.

В останнє десятиліття найважливішою технологією, пов'язаною з реінжинірингом, стало планування і управління ресурсами компанії (ERP - Enterprise Resource Planning) - інтегрована комп'ютерна система, яка підтримує не окремі сфери діяльності, а цілі бізнес-процеси. Корпоративні системи планування і управління ресурсами (ERP) представляють собою стандартне програмне забезпечення для реалізації інтегрованих організаційно-економічних рішень, як для основних, так і для допоміжних процесів в організації. Завдяки використанню єдиної бази даних, такі системи здатні інтегрувати різні, але при цьому тісно взаємопов'язані, функціональні області підприємства, наприклад управління матеріальними потоками. На даний час реінжиніринг бізнес-процесів(РБП) розглядається як гнучкий підхід, який може реалізовуватися підтвердженими методиками і принципами для переосмислення ділових процесів. Перепроектування процесів стає можливим насамперед завдяки використанню інформаційних технологій (ІТ).

Сучасні інформаційні технології можуть радикально змінити бізнес-процеси і поліпшити основні показники діяльності організації. Роль інформаційних технологій в проведенні РБП важко переоцінити, вони є одним з найважливіших елементів для реінжинірингу. Тактичні цілі інформаційних технологій - підвищення продуктивності, економія фінансів, підготовка обґрунтованих рішень. Стратегічна мета інформаційних технологій - ефективний менеджмент, можливість реагувати на динаміку ринку, створювати, підтримувати і поглиблювати конкурентну перевагу організації. Тобто інформаційні технології сприяють впровадженню реінжинірингу як найважливішого напряму стратегічного планування, заснованого на усвідомленні невідповідності колишньої моделі господарської діяльності, змінним і нестабільним зовнішнім умовам бізнесу. Тому теорія і методологія заходів реінжинірингу ґрунтується на концепціях і моделях, планування виробництва, бухгалтерський облік або управління персоналом. При цьому конфігурація таких систем з урахуванням специфіки конкретної організації здійснюється за рахунок вбудованих механізмів. ERP - системи здатні враховувати потреби окремих галузей і специфічних для них процесів і функцій. Крім того, ERP - системи є центральним елементом розширених корпоративних систем для міжфірмових і зовнішніх процесів, таких як управління логістичним ланцюгом або управління зв'язками з клієнтами.

Еталонні моделі зазвичай включають в себе моделі процесів, моделі даних, моделі об'єктів, моделі організаційних структур. Спектр функціональності таких систем зазвичай документується у формі еталонних моделей процесів, підтримуваних тією чи іншою системою. Саме еталонні моделі, які спеціалізовані для певної прикладної системи, дозволяють чітко зрозуміти, які процеси і яким чином будуть підтримуватися програмним забезпеченням і відповідати галузевим еталонним моделям.

Пошук конкурентної переваги змістився в нематеріальну сферу, де вирішальним фактором є знання, а освіта - це зброя, як для індивідуумів, так і для компаній. При цьому слід пам'ятати, що готовність до інновацій не є гарантованою формою поведінки співробітників підприємства, необхідні якості треба створювати в процесі навчання, в наш час, електронного навчання. Корпоративна освіта спрямована на збільшення спектру компетенцій кожної ланки системи виробничого підприємства, що дозволяє йому стати універсальним механізмом для вирішення різного роду завдань. Підприємство, «що навчається», створює сприятливі умови для розвитку всіх співробітників і знаходиться в процесі постійного самовдосконалення, тим самим змінюючи навколишній світ [1,2].

Проектування освітнього простору на виробничих підприємствах вимагає певних стандартів, які могли б бути зафіксовані при конструюванні моделей професійних компетенцій. На наш погляд, базисом цього процесу є саме компетентнісний підхід, що дозволяє проаналізувати сукупність цілей, результатів, змісту і організації, як самої методики навчання, так і принципів побудови освітнього простору виробничого підприємства

В ході корпоративного навчання важливо зафіксувати не тільки стадію розширення професійних якостей внутрішнього персоналу, але і спрямувати власні трудові ресурси на досягнення стратегічних цілей підприємства з використанням придбаних навичок.

Гармонізація комплексу цінностей персоналу виробничого підприємства, тим самим, створює умови для освоєння ним інноваційних видів діяльності, технологій, перетворень.

Отже, впровадження процесу навчання на підприємствах забезпечує не тільки підвищення рівня професійних і соціальних компетенцій співробітників, але і створює колективний інтелектуальний ресурс, здатний на забезпечення його успішного стратегічного розвитку.

Для більшості виробничих підприємств перераховані вище тенденції в реінжинірингу визначають необхідність перегляду маркетингової цифрової стратегії і внесення необхідних змін для досягнення корпоративних цілей.

Висновки. Асортимент програмних засобів для автоматизації процесу реінжинірингу досить великий, але широкого поширення в практиці вітчизняного бізнесу вони ще не отримали. Реінжиніринг бізнес-процесів є проектною діяльністю і програмний засіб може послужити лише інструментом в ній, забезпечуючи візуальне відображення ділових процесів і миттєві розрахунки ключових показників ефективності.

Самі посібні програмні продукти не гарантують нової якості бізнес-процесів. Реінжиніринг, як діяльність по перепроєктуванню бізнес-процесів повністю залежить від людини.

Література

1. Таранюк Л. М. Теоретико-методологічні засади управління вибором напрямів реінжинірингу бізнес-процесів промислових підприємств / Л. М. Таранюк // Вісник Сумського державного університету. Серія : Економіка. - 2015. - № 1. - С. 119-129. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VSU_ekon_2015_1_13.
2. Агаджанова, С.В. Реінжиніринг бізнес-процесів маркетингової сфери промислових підприємств: монографія[Текст] / С.В.Агаджанова // за заг.ред. докт. екон. наук, проф. Л.М. Таранюка - Суми: Видавець СНАУ, 2018. - с.76-85,221-229